

LAUSUNTO EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTON DIREKTIIVIEHDOTUKSESTA, JOKA KOSKEE YHTEISEN ARVONLISÄVEROJÄRJESTELMÄSTÄ ANNETUN DIREKTIIVIN 2006/112/EY MUUTTAMISTA LASKUTUSSÄÄNTÖJEN OSALTA

Valtiovarainministeriölle 2.4.2009

Yhteisön sisäisissä luovutuksissa, suorituksissa ja hankinnoissa käyttöön otettava yksi päivämäärä yhdenmukaistaa ja myös yksinkertaistaa menettelyä, samoin laskun laatimisaikakohtaa koskeva säännös. Laskun hallussapidon edellyttäminen vähennysoikeuden saamiseksi selkiyttää käytäntöä. Vähennysoikeuden mahdollinen myöntäminen muiden todisteiden perusteella tulisi kuitenkin määrittellä yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa, jotta direktiivin tarkoitus yhtenäisestä käytännöstä saavutettaisiin.

Kassaperusteinen kirjanpitojärjestelmä

Kassaperusteisen kirjanpitojärjestelmän mahdollistamista ehdotetaan laajennettavaksi kaikkiin jäsenvaltioihin. Esitystä perustellaan yksinkertaistamisella. Kirjanpidon laatiminen kassaperusteisena ei tuo juurikaan helpotuksia pk-yritykselle, mikäli yrityksellä on käytössään sähköiset menetelmät. Maksukyvyyn ja kassanhallinnan seuraamiseksi saamia ja velkoja on kuitenkin seurattava jatkuvasti.

Kassaperusteinen kirjanpito voi näyttää hyvää tulosta, vaikka yrityksen maksuvalmius olisi heikko. Mitä enemmän yrityksellä on maksamattomia laskuja, joita ei suoriteperusteella kirjata, sen paremmalta tulos näyttää. Todellista tulosta keinotekoisesti parantavien käytäntöjen lisääminen ei liene tarkoituksenmukaista nykyisessä yleisessä taloudellisessa tilanteessa.

Kaikkiin jäsenvaltioihin yhtenäiset laskutussäännökset

Laskun laatimisen osalta sääntelyä ollaan täsmentämässä sovellettavien laskutussääntöjen osalta. Jos laskutussäännökset ovat samat kaikissa jäsenvaltioissa, ei ole merkitystä sillä, minkä valtion säännöstöä noudatetaan. Direktiivimuutos ei välttämättä saavuta tarkoitustaan, ellei kaikissa jäsenvaltioissa sovelleta samoja, yhtenäisiä laskutussäännöksiä.

Laskutuksen kaksitasoinen järjestelmä: täydelliset ja yksinkertaistetut laskut

Laskutuksen kaksitasoinen järjestelmä käsittäisi nykyiseen tapaan täydelliset ja yksinkertaistetut laskut. Täydellisessä laskussa edellytettävä hankkijan tunniste myös jäsenvaltion sisäisessä kaupankäynnissä tulee helpottamaan valvontaa, eikä siitä yrityksille aiheutuvaa lisätyötä voida pitää merkittävänä rasitteena. Käännettyä verovelvollisuutta noudattaen tapahtuvassa kaupankäynnissä ei luovuttajan tai suorittajan tarvitse merkitä laskuun sovellettavaa verokantaa ja suoritettavan arvonlisäveron määrää. Näinhän ei käytännössä yleensä ole tehty nykyistenkään säännösten aikana. Säännösten muuttaminen tältä osin on perusteltua, sillä veron suorittamisvelvollisella hankkijalla on riittävät mahdollisuudet veron oikean määräiseen tilityksen oman jäsenvaltionsa arvonlisäverolainsäädännön pohjalta.

Verosaatavan syntymispäivämäärän merkitseminen laskuun helpottaa vastaanottajan vähennysoikeiden oikea-aikaista käyttämistä.

Yksinkertaistetun laskun käyttämisoikeus helpottanee vain sellaisten pienehköjen yritysten toimintaa, joilla myös laskutettavat määrät kokonaisvaltaisesti ovat pieniä. Yritykselle, joka pääsääntöisesti on velvollinen laatimaan täydellisen laskun, ei yksinkertaisen laskun käyttämisoikeudesta voida nähdä syntyvän etua, sillä käytettävän laskutusjärjestelmän on joka tapauksessa täytettävä ne vaatimukset, joita täydellisen laskun laatiminen edellyttää.

Sähköinen laskutus

Sähköistä laskutusta koskevat säännökset helpottuvat ehdotetun direktiivimuutoksen myötä. Jotta tavoite saavutetaan, on edellytettävä sähköistä laskutusta koskevat säännökset laadittavaksi yhdenmukaisina kaikissa jäsenvaltioissa.

Laskujen tallentamisaika kuusi vuotta

Laskujen kuuden vuoden tallentamisaika vastaa Suomessa käytössä olevaa kirjanpitoaineiston säilytysaikaa, eikä näin ollen aiheuta muutostarvetta. Kansainvälisten yritysten toimintaa yhtenäisen tallentamisaika tulee helpottamaan voimassa oleva säännöksiä noudattavissa muissa jäsenvaltioissa.

Yhteenveto

Jotta saavutettaisiin muutosehdotuksen tarkoitus helpottaa sähköisen laskutuksen käyttöä, keventää yrityksille aiheutuvia rasituksia, tukea pk-yrityksiä ja torjua petoksia, pitää kiinnittää erityistä huomiota direktiivin jäsenvaltioille mahdollistamien poikkeamien sääntelyyn. Mikäli kansalliset säännökset eri jäsenvaltioissa edelleen voivat poiketa toisistaan huomattavasti, ei pyrkimys laskutuksen yhtenäisyyteen toteudu.

Yritysten hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi on ensisijaisen tärkeää, että sääntely on tarkkaa ja laadittava ohjeistus selkeää, jotta virhetulkintojen mahdollisuus minimoidaan eikä yrityksille synny lisätyötä säännösten tulkintaan liittyvien velvoitteiden muodossa.